

ת"פ 46760/06/21 - מדינת ישראל נגד סלאח אלעמראני, חליל אלעמראני, יאסין אלעמראני, סלים אלעמראני, אברהים אלעמראני

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 46760-06-21 מדינת ישראל נ' אלעמראני ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת טל לחיאני שהם
המאשימה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד חנה מוצ'ה

נגד
הנאשמים

1. סלאח אלעמראני
2. חליל אלעמראני
3. יאסין אלעמראני
4. סלים אלעמראני
5. אברהים אלעמראני באמצעות ב"כ עו"ד תום רוזנברג

גזר דין

כתב אישום

1. הנאשמים הודו והורשעו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות יידי או ירי של אבן או חפץ אחר לעבר כלי תחבורה, לפי סעיף 332א(א) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), ועבירות התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק העונשין.

מכתב האישום המתוקן עולה כדלקמן:

רקע -

החל מיום 13/04/21, במהלך חודש הרמדאן, התרחשו בארץ, ובייחוד בירושלים, התפרעויות ותקיפות שכללו אלימות, זריקות אבנים וחפצים לעבר אנשים וכלי רכב בעלי חזות או סממנים יהודים, מתוך מניע גזעני, וכן התפרעויות ותקיפות על רקע לאומני נגד כוחות המשטרה והביטחון. ביום 10/05/21 חל יום ירושלים תשפ"א, והחל מיום זה החמירו ההתפרעויות בירושלים וגלשו אף לעבר ערים מעורבות נוספות ברחבי הארץ.

החל מתאריך 10/05/21, לאחר ירי רקטות מסיבי לעבר עוטף עזה ואזור ירושלים, החל מבצע צבאי של צה"ל בעזה המכונה "שומר החומות". בד בבד, החלו הפרות סדר אלימות ברחבי הארץ, ובין היתר חסימות של צירי תחבורה, יידי

אבנים וחפצים לעבר אנשים וכלי רכב בעלי חזות או סממנים יהודים, לעבר כוחות המשטרה והביטחון, והבערת צמיגים במוקדים רבים ברחבי המדינה, והכל על רקע לאומני.

בתאריכים 09/05/21-12/05/21, בלילות, התקהלו מאות אנשים וביצעו הפרות סדר, הבערות צמיגים, חסימות כבישים וידוי אבנים לעבר כלי רכב וניידות משטרה בכביש 25, הכביש הראשי בין באר שבע לדימונה, סמוך לכניסה לשגב שלום, ובכביש הגישה לשגב שלום. בשל הפרות הסדר נחסם ציר התנועה לסירוגין, ורכבים לוו על ידי כוחות המשטרה, כוחות צה"ל ורכבי הצלה בין צומת ערוער לבאר שבע.

בתאריך 11/05/21, בסמוך לשעה 19:00, החלו מאות תושבי שגב שלום לנוע לעבר נקודת המשטרה בשגב שלום, תוך ידוי אבנים מאסיבי, ידוי חפצים ובקבוקי תבערה. בנוסף, החלה התקהלות בכביש 25, הבערת צמיגים, ידוי אבנים וברזלים, וירי זיקוקים ישיר לעבר כוחות המשטרה ולעבר ניידות משטרה ורכבים. בשלב מסוים, המתפרעים חסמו את הכביש באמצעות הצמיגים הבוערים ועצרו רכבים על מנת לראות האם נוהג בהם יהודי או ערבי.

באותו היום בסמוך לשעה 21:30, נסע ח.פ. ברכבו בכביש 31 והמשטרה הפנתה אותו לעבר כביש 25 בשל התפרעויות בכביש 31. ח.פ. נסע בכביש 25 לכיוון באר שבע, ונעצר בשל חסימות הכבישים סמוך לכניסה לשגב שלום. עבדלעזיז אלעמרני דיבר עם ח.פ. בערבית וח.פ. השיב לו בערבית. בשלב זה אחר צעק כי מדובר ביהודי, ואז ההמון ידה אבנים על רכבו, הוציאוהו מהרכב, תוך שהוא צועק להם שהוא ערבי על מנת שיחוסו עליו, אך ללא הועיל, ואז הכו אותו באגרופים ואבנים בראשו, גבו וצלעותיו, ורכבו נופץ על ידי ההמון. כוחות המשטרה הגיעו למקום וחילצו את ח.פ., כשבמהלך המתואר צעק ההמון: "תשחטו את היהודי". ח.פ. חולץ מהמקום על ידי כוחות משטרה.

העובדות -

במועדים 10/05/21-11/05/21 שתוארו לעיל, הגיעו הנאשמים עם אחרים שזהותם ידועה למאשימה, וביניהם עבדלעזיז אלעמרני, לכניסה ליישוב שגב שלום, עת היו במקום הפרות הסדר המתוארות, שכללו הבערת צמיגים, חסימת הכביש, ידוי אבנים ועוד (להלן: "הפרות הסדר"), עליהן נודע להם מראש.

בתאריך 10/05/21, השתתפו הנאשמים בהפרות הסדר במקום, עת ידו מספר אבנים לעבר ניידות משטרה במהלך נסיעתן בכביש, וזאת כאשר הגיעו השוטרים לאירועי הפרות הסדר.

בתאריך 11/05/21 השתתפו נאשמים 1,2,4 ו-5 בהפרות הסדר במקום, וידו מספר אבנים לעבר ניידות משטרה במהלך נסיעתן בכביש, וזאת כאשר הגיעו השוטרים לאירועי הפרות הסדר.

במהלך האירוע בתאריך 10/05/21 נפגע נאשם 3 מכדור גומי שנורה על ידי השוטרים נגד המפגינים ונזקק לטיפול במרכז הרפואי סורוקה, ועבדלעזיז נעצר באירוע שתואר בחלק הכללי ביום 11/05/21.

הסדר הטיעון

2. ביום 06/06/22, לאחר שהסתיימה פרשת התביעה והחלה להישמע פרשת ההגנה, הוצג הסדר טיעון במסגרתו חזרו בהם הנאשמים מכפירתם, הודו בכתב האישום המתוקן, והוסכם כי יורשעו, וכן כי על אף שלא הושגו הסכמות עונשיות - המאשימה תגביל עצמה לעתירה למתחם עונש הולם הנע בין 24-48 חודשי מאסר בפועל והנאשמים יהיו רשאים לטעון באופן חופשי. עוד הוסכם כי בהיעדר התנגדות מצד המאשימה - הנאשמים יופנו לקבלת תסקיר שירות המבחן, אך המאשימה לא תהיה כפופה להמלצות התסקירים ותהיה רשאית להתנגד להמלצותיהם.

יצוין כי במהלך דיון יום 20/12/22 שנקבע לשמיעת טיעונים לעונש, לאחר שהוגשו תסקירי שירות המבחן, טען ב"כ הנאשמים כי לא הסביר להם כיאות שכתב האישום תוקן, ומשכך התסקירים אשר הוגשו בעניינם מצביעים על קושי בלקיחת האחריות, מי יותר ומי פחות, הבהיר כי אף אחד מהם לא מבקש לחזור בו מהודאתו, וביקש שהנאשמים ישלחו לקבלת תסקיר משלים לאחר שקיבלו הסבר מפורט לעניין התיקון, ואף ישלחו לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות.

לאור המתואר, ב"כ המאשימה לא התנגדה להפניית הנאשמים לקבלת תסקירים משלימים, אולם בשים לב למתחם אשר הוצג מטעמה - התנגדה להפניית הנאשמים לקבלת חוות דעת ממונה.

לאור הסכמת ב"כ המאשימה, הוריתי על הפניית הנאשמים לקבלת תסקירים משלימים, אולם לא מצאתי מקום להפנותם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות.

תסקירי שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של **נאשם 1** מיום 18/10/22 עולה כי הנאשם, רווק כבן 23 המתגורר בפזורה הבדואית, עם אמו, נעדר עבר פלילי, סיים 10 שנות לימוד ועזב את הלימודים על מנת לקחת חלק בפרנסת הבית. בעניין זה תיאר חוסר יציבות כלכלית, חובות כבדים וכן כי לאור מצב רפואי עקב תאונת דרכים, הפסיק לעבוד לחלוטין.

הנאשם לא הודה בביצוע העבירות, טען כי זו הפעם הראשונה שהשתתף בהפגנה, אך כי לא התפרע ולא ביצע את המיוחס לו בכתב האישום, כי נקלע למקום בדרך לאזור המסחרי בשגב שלום, נשאר להסתכל על האירועים, בכל אחד מ-3 הימים, בכל פעם למשך כשעה, וזאת מתוך סקרנות ולא מתוך מניע פוליטי, וסבר כי מיוחסות לו עבירות על לא עוול בכפו.

בשים לב למתואר, שירות המבחן התרשם מחוסר עקביות של הנאשם במסגרות, קושי לזהות מצבי סיכון ולהציב לעצמו גבולות, ובמצבים אלה עלול להיגרר לביצוע התנהגות שולית - כמו במקרה זה. עוד צוין כי נוכחות בהפגנות מסוג זה, מספר פעמים, מעידה על אדישות למצוקתם וכאבם של אחרים, וכי התייחסות לנוכחות חוזרת, 3 פעמים, למשך כשעה בכל פעם - כ'מקרית', מעידה על פער בין התכנון הברור שהתלווה למעשיו של הנאשם לבין התפיסה העצמית שלו כחסר שליטה על חייו, והעידה אף על קושי לבחון את התנהגותו ולהכיר במניעיו ובחירותיו.

לאור המתואר, אשר מעלה את הסבירות לביצוע התנהגויות דומות בהמשך, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית

בעניינו של הנאשם ובהעדר לקיחת אחריות אף לא הומלץ דבר לעניין לעונש.

מהתסקיר המשלים אשר הוגש בעניינו של **נאשם 1** ביום 03/01/23 עולה כי בפגישה נוספת עם הנאשם זה הודה בביצוע העבירות ולקח אחריות על המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, טען כי יידה אבנים בהפגנה הראשונה, וכן טען כי העובדה שהמשיך להגיע להפגנה השנייה והשלישית, על אף שלא יידה בהם אבנים - מעידה על כך שלא הבין את חומרת האלימות והסכנה שנשקפה לו ולאחרים. לטענתו, היום מבין את חומרת המעשים ואת ההשלכות שיכלו להיגרם מביצועם, ומתבייש בביצוע עבירות בעלות אופי לאומני אשר פוגעות בשמו הטוב. הנאשם טען כי לא הודה בביצוע המעשים בפגישה הקודמת מתוך חוסר הבנה ורצון שלא להרע את מצבו המשפטי, כי מבין שנגרר אחרי אחרים, וכן טען כי התנהגות מהסוג הזה לא מאפיינת את התנהגותו.

עוד טען הנאשם במועד זה כי החל לעבוד באופן מסודר על מנת להסדיר את חובותיו, וכי עבר הליך רפואי בדרכי הנשימה שצפוי לשפר את איכות חייו.

לאור החרטה והבושה שהביע הנאשם, לצד הרושם כי מבין את המחירים שמשלם בגין מעשיו ואלה מהווים גורם הרתעתי עבורו, המוטיבציה שהביע להשתלב בטיפול ומאמציו להסדיר חובותיו, ובשים לב לגילו ומצבו הרפואי - המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה, במסגרתו ישולב בקבוצה טיפולית באופן שיפחית את הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד, ועל הטלת ענישה שיקומית בדמות צו של"צ למשך 300 שעות במסגרת היכל התרבות בדימונה.

4. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 2 מיום 18/10/22 עולה כי הנאשם, רווק כבן 23 המתגורר בפזורה הבדואית, נעדר עבר פלילי, סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית ומאז עבד במספר עבודות. הנאשם שיתף כי מעוניין להשלים את תעודת הבגרות ולרכוש מקצוע ואף פנה בשל כך למנהל בית הספר בו למד בעבר, והמנהל אישר כי הנאשם אכן פנה אליו בעניין זה.

הנאשם לא הודה בביצוע העבירות, טען כי הגיע להפגנה אחת באופן מקרי בדרך למקום אחר ולא ידע על קיומה מראש, וכאשר נקלע אליה - הצטרף באופן אימפולסיבי ומתוך סקרנות, וכי לא יידה אבנים ולא היה מודע לרקע ולנסיבות הפוליטיות שבגינן התקיימה ההפגנה. עוד טען כי במהלך ההפגנה נמלט, כמו אחרים, מהשוטרים כבידור, וכי לא הבין את החומרה שבמעשיו ואת השלכותיהם, אך כי כיום מבין כי שגה בזה שהשתתף בהפגנה וכי בכך למעשה תמך באלימות שהתרחשה.

לאור המתואר, שירות המבחן התרשם, בין היתר, מקושי בלקיחת אחריות והבנה חלקית של כללי החברה, לצד היסחפות אחר ההמון, מושפעות מתכנים אלימים, וכן אימפולסיביות וקושי בוויסות דחפים. עם זאת, התרשם שירות המבחן אף מכך שהנאשם מודע למחירים האישיים ששילם בעקבות ההליך הפלילי כגון ביטול החתונה, הפסקת העבודה והחשש ממאסר.

בשים לב לאמור, נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם ובהעדר לקיחת אחריות אף לא הומלץ דבר לעונש.

מהתסקיר המשלים אשר הוגש בעניינו של **נאשם 2** ביום 03/01/23 עולה כי בפגישה נוספת עם הנאשם זה הודה בביצוע העבירות, לקח אחריות, והביע חרטה. הנאשם שיתף כי נכח בהפגנה אחת וידה אבנים לעבר שוטרים, מתוך חיקוי של מעשיהם של הנוכחים בהפגנה, באופן אימפולסיבי וללא מחשבה, אך כי לא התכוון לפגוע באיש וכי בראייה לאחר מבין שעלול היה לגרום לחבלה ואף להרג. הנאשם טען כי עד היום מלווה אותו תחושת מועקה בשל מעשיו, וכי בפגישתם הקודמת היה מנוהל מפחד מהשלכות מעשיו במסגרת ההליך הפלילי ולכן שיתף באופן חלקי בלבד אודות מעשיו. עוד שיתף כי במהלך תקופת הדחייה - נישא ואשתו נמצאת בתחילת הריון, וכי מציאות זו עוררה בו רצון להתרחק מפלילים ולנהל אורח חיים נורמטיבי.

בשים לב למפורט ולאור לקיחת האחריות, הבנת הבעייתיות במעשיו, החרטה וההתרשמות כי ההליך המשפטי משמעותי ומרתיע עבורו, לצד העובדה שהביע מוטיבציה להשתלב בטיפול - המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה שיקומית-חינוכית בדמות צו מבחן למשך שנה, במסגרתו ישולב בקבוצה טיפולית, וצו של"צ למשך 300 שעות במסגרת מתנ"ס שגב שלום.

5. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 3 מיום 18/10/22 עולה כי הנאשם, בן 25 המתגורר בפזורה הבדואית, נעדר עבר פלילי, סיים 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות ומאז עבד אך הפסיק בשל בעיות רפואיות שנגרמו מתאונת דרכים בה היה מעורב.

הנאשם שיתף כי מצוי בחובות אשר אינו פועל להסדרתם, והביע נכונות להשתלב בתכנית "תמר" המסייעת בתחום התעסוקה לחברה הבדואית, ובשל מצבו הבריאותי הופנה לפתיחת תיק במחלקה לשירותים חברתיים לצורך מיצוי זכויותיו.

הנאשם לא הודה בביצוע העבירות ולא לקח אחריות על מעשיו, טען כי בדרך לבית קפה נקלע להפגנה, וכי נשאר לצפות על האירועים מתוך עניין וסקרנות וכי חווה את התנהגות המפגינים כמבדרת ולא היה בקיא במניעים להפגנה. הנאשם טען כי לא לקח חלק במעשי האלימות והסביר שמצבו הרפואי לא אפשר זאת, וכן טען כי נפגע מאבן או כדור גומי בשיניו ועזב את המקום על מנת לקבל טיפול רפואי.

לאור המתואר, שירות המבחן התרשם מהפחתה בחומרת העבירות וקושי להבין את המניעים להצטרפותו להפגנה, ביתר שאת נוכח העובדה כי פציעתו מעידה על כך שנכח בעומק ההפגנה ולא צפה בה מהצד בלבד. עוד עלה רושם מקושי בוויסות דחפים, התנהגות אימפולסיבית, שיקול דעת לקוי וחוסר הבנה באשר לאלימות החמורה שהתרחשה בהפגנה, לצד היעדר אמפתיה ואדישות רגשית כלפי סיטואציה המאופיינת באלימות. משכך, סבר שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות פורצת גבול וחוק. עם זאת, התרשם שירות המבחן אף משיתוף פעולה בשים לב לתקשורת הטובה עמם, לפתיחת התיק במחלקה לשירותים חברתיים ובנכונות להיעזר ב"תמר", וזאת באופן המעיד על נכונות ראשונית לביצוע שינוי בחייו.

לאור המתואר, נעדר שירות המבחן המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם ולא גובשה המלצה אף לעניין הענישה.

מהתסקיר המשלים אשר הוגש בעניינו של **נאשם 3** ביום 03/01/23 עולה כי בפגישה נוספת עם הנאשם זה הודה בביצוע העבירות ולקח אחריות על המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, טען כי יידה אבנים לעבר תחנת דלק, אך כי לא הייתה לו כוונה לפגוע באחר. הנאשם טען כי היום מבין שהיה יכול לפגוע באחר כפי שהוא נפגע בהפגנה, וכי התנהגות זו לא מאפיינת אותו ונגרר לקריאותיהם של אחרים סביבו לזרוק אבנים. עוד תאר כי קיימים בו רגשות אשם בשל נוכחותו בהפגנה וכעס רב כלפי עצמו על התנהלותו במסגרתה.

הנאשם התייבב לשתי הפגישות שתואמו עמו במסגרת "תמר", אך בשל מצבו הרפואי - נמסר כי לא מתאים לסוג המענה שהם מספקים. הנאשם שיתף כי חזר לעבוד בתחום עבודות העפר על אף כאביו וזאת לאור קשייו הכלכליים.

לאור המפורט, ובייחוד נוכח היעדר עבר פלילי, לקיחת האחריות וההודאה, לצד ההכרה הראשונית בדבר דפוס של ריצוי והיגררות חברתית ובשים לב לנכונות שהביע להשתלב בתעסוקה ובקבוצה טיפולית - המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה, באופן שיפחית את הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד, ועל הטלת ענישה שיקומית בדמות צו של"צ למשך 300 שעות במפעל בדימונה. עוד צוין כי הטלת מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות עלולה להחליש ולשבש את תפקודו של הנאשם.

6. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של **נאשם 4** מיום 18/10/22 עולה כי הנאשם, רווק כבן 22, בעל הרשעה קודמת בעבירת רכוש, המתגורר בפזורה הבדואית, סיים 12 שנות לימוד. הנאשם תאר כי בשנת הלימודים האחרונה התחבר לחברה שולית באופן שהשפיע לרעה על לימודיו, וכי מעוניין לעבוד בשנים הקרובות על מנת שתהיה לו האפשרות בעתיד לחזור ללימוד, וכי שואף להיות מורה. מאז סיום הלימודים, גילה חוסר יציבות במסגרת תעסוקתית.

הנאשם הודה בביצוע עבירת ידוי האבנים לעבר כלי תחבורה. לטענתו, הגיע פעמיים, בימים שונים לאזור ההפגנות בו מצויים בתי קפה ונקלע אליהן, כי לראשונה בחייו השתתף בהפגנה וראה אי סדר ופעילות מסוג זה בסדר גודל כזה. הנאשם טען כי לא הייתה לו כוונה לפגוע באחר, וכי היה נראה שכל המפגינים מתייחסים להפגנה כמשחק, וכך גם הוא תפס את שהתרחש. תאר כי יידה 2 אבנים, כמו אחרים, בהפגנה הראשונה בה נכח ולאחר מספר רגעים קיבל מכה והחליט לעזוב את המקום, וכי ביום השני רק צפה בה מרחוק. ביום השלישי לא הגיע למקום בשל חסימת הכביש. לטענת הנאשם, אם ישמע כיום על קיום הפגנה - ימנע מלהגיע, וכי מבין בדיעבד שלא היה אמור לזרוק אבנים.

שירות המבחן התרשם מקונקרטיות ואדישות בשיח עם הנאשם, וקושי שלו להביע את עצמו באופן אותנטי. כמו כן, עלה רושם של קושי של הנאשם להציב לעצמו גבולות, גם בביצוע העבירה, גם בהתנהלות מול השירות, וגם בניסיונו להעביר מסרים למתורגמן בשפה הערבית על מנת לגייסו לשתף עמו פעולה כדי לשפר את מצבו. עוד התרשמו מקושי בתפקוד ובעמידה במחויבויות, קושי לזהות מצבים מסכנים, ומתפיסה לפיה שימוש באלימות הוא לגיטימי. לאור המתואר, התרשם שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות פוגענית ופורצת גבול.

בשים לב למפורט, ולהתרשמותם כי הנאשם מבטא זלזול וחוסר בשלות לבצע תהליך טיפולי, וכן מתקשה להכיר בבעייתיות בדפוסי התנהגותו - נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית בעניינו, ובשים לב לחומרת העבירה ולהתייחסותו הבעייתית לביצועה - המליץ שירות המבחן על הטלת מאסר לריצוי בדרכן של עבודות שירות.

מהתסקיר המשלים אשר הוגש בעניינו של **נאשם 4** ביום 03/01/23 עולה כי בפגישה נוספת עם הנאשם, הנאשם חזר והודה בביצוע עבירת ידיו האבנים וההתפרעות ולקח אחריות על מעשיו, וכן טען כי בכל יום שעובר מצטער על מעורבותו בעבירה.

לאור האמור, ובשים לב למוטיבציה שהביע להשתלב בקבוצה טיפולית ולהעמיק במניעים ובדפוסים העומדים מאחורי ביצוע העבירות- המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה וצו של"צ למשך 300 שעות.

7. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 5 מיום 18/10/22 עולה כי הנאשם, בן 31, נעדר הרשעות קודמות, נשוי ואב ל-5 ילדים בגילאי שנה - 5, המתגורר בפזורה הבדואית, סיים 11 שנות לימוד, ועזב את הלימודים בשל מצוקה כלכלית וצורך בסיוע בפרנסת המשפחה. הנאשם תיאר כי בעבר עבד מספר שנים בעבודות עפר, ומשנת 2012 עובד כנהג משאית בחברות שונות.

הנאשם לא הודה בביצוע העבירות, וטען כי הודה בבית המשפט רק כי התבקש לעשות כן על ידי עורך דינו ומשיקולים משפטיים. לטענתו, נסע לבית קפה בשגב שלום באותו היום ולא השתתף בהפגנה, וכי בדרך חזר המתין כ-40 דקות ברכבו לפתיחת הכביש, ספג אבנים וכתוצאה מכך התנפצה שמשת רכבו. הנאשם טען כי זו הייתה טעות מצדו להגיע לבית הקפה באותו היום.

לאור המתואר, ובשים לב להתרשמות שירות המבחן מדפוסי חשיבה קונקרטיים ומשיח שטחי וחשדני המתבטא אף בקושי להביע את עצמו באופן רחב ומעמיק ובהיעדר פתיחות, וכן מהיעדר תמיכה רגשית, ועל אף ההתרשמות מיציבות תעסוקתית ושאיפות נורמטיביות - נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית בעניינו, ובשים לב לכך שלא הודה בביצוע העבירות - אף לא ניתנה המלצה לעניין הענישה.

מהתסקיר המשלים אשר הוגש בעניינו של **נאשם 5** ביום 03/01/23 עולה כי בפגישה נוספת עם הנאשם זה חזר על שטען במפגש הקודם, והוסיף כי על אף שלא ביצע את העבירה המתוארת בכתב האישום - מבין שהודאתו תעזור לו, וביטא חוסר אונים באשר למצבו המשפטי ובתחושת בלבול וחוסר וודאות בנוגע לדבר הנכון לעשות במצבו.

לאור כל המפורט, לפני משורת הדין, הומלץ על ענישה שיקומית בדמות צו של"צ בהיקף של 300 שעות במסגרת מתנ"ס שגב שלום, והטלת צו מבחן במסגרתו ישולב בקבוצה טיפולית בשירות המבחן.

טיועני הצדדים לעונש -

8. המאשימה הפנתה בטיעוניה הכתובים לעונש לחומרת העבירות עליהן נותנים הנאשמים את הדין, המהוות סכנה מוחשית לפגיעה בגוף וברכוש, בעלות פוטנציאל פגיעה חמורה בחיי אדם, מבטאות קריאת תיגר על שלטון החוק, קלות לביצוע וקשות למניעה, בייחוד נוכח ביצוען במועד ספציפי זה, במהלך ימי מבצע "שומר החומות", ועל רקע המניעים שהובילו לקיומן של ההפגנות.

עוד הפנתה המאשימה לפגיעה החמורה ביותר בערכים המוגנים של ריבונות המדינה, השמירה על הסדר הציבורי, על ביטחון הציבור וביטחונם ושלומם של השוטרים לצד הבטחת יכולתם לבצע את תפקידם - וזאת אף נוכח מועד ביצוע העבירות, כאמור, וכן הפנתה לצורך בענישה מרתיעה במקרים מסוג זה, וזאת על מנת להעביר את המסר אודות חומרת המעשים והוקעתם למבצעי עבירות פוטנציאליות מסוג זה לזמנים ואירועים דומים הצפויים להתרחש במדינה בעתיד.

המאשימה הפנתה אף לסעיף 332א(ג) לחוק העונשין המורה על עונש מינימום שלא יפחת מחמישית מהעונש המרבי הקבוע לעבירת יידוי האבנים לעבר כלי תחבורה במהלך נסיעה, שעונשו 10 שנים, משמע - מינימום של שנתיים מאסר, אשר רק מטעמים מיוחדים - ניתן לסטות ממנו או להטילו על תנאי.

עוד הפנתה המאשימה לתכנון שבא לידי ביטוי בכך שלמעט נאשם 3, כל הנאשמים השתתפו באירוע נוסף בו יידו אבנים לעבר נידת משטרה במהלך נסיעתן בכביש, ובאופן שמלמד על כך שאף לא מדובר במעידה חד פעמית, וכן לכך שכל הנאשמים ידעו על הפרות הסדר במקום מראש, וכן למניע להשתתפות בהפגנה וליידוי האבנים, והכל כפי שמופיע בעובדות כתב האישום המתוקן.

המאשימה הפנתה לפסיקה בנוגע לחומרת עבירת יידוי אבנים לעבר כלי תחבורה במהלך נסיעה, וביתר שאת נוכח נסיבות ביצועה, ולמדיניות הענישה הנוהגת בגין עבירות שבוצעו במסגרת אירועי התפרעות בימי מבצע "שומר החומות", ברובן הפרעות לשוטרים והתפרעות, וטענה כי מתיקים אלה יש ללמוד בדרך של קל וחומר, וכי במקרה המונח לפניי יש לתת את הדגש לאינטרס הציבורי ולא לנסיבותיהם האישיות של הנאשמים.

לאור המפורט ובשים לב להסדר הטיעון אשר הוצג - עתרה המאשימה למתחם עונש הולם הנע בין 24-48 חודשי מאסר בפועל לצד מאסרים מותנים מרתיעים וקנס כספי משמעותי.

אשר לקביעת עונשם של הנאשמים בגדרי המתחם - עתרה המאשימה שלא לאמץ את המלצות שירות המבחן ולמקם את נאשמים 1,2,4 ו-5 בחלקו העליון של המתחם, ואת נאשם 3 בחלקו האמצעי של המתחם.

באשר לנאשמים 1 ו-2, על אף היותם צעירים נעדרי עבר פלילי שהודו במעשיהם - הפנתה המאשימה לכך שמתסקירי שירות המבחן עולה כי לקחו אחריות רק באופן חלקי, וזאת לאחר שטענו כי השתתפו באירוע אחד בלבד.

באשר לנאשם 3, על אף היותו צעיר נעדר עבר פלילי שהודה במעשים - הפנתה המאשימה לכך שמתסקירי שירות המבחן עולה כי לקחו אחריות רק באופן חלקי, וזאת לאחר שטען כי ידה אבנים לעבר תחנת דלק, וזאת בניגוד למפורט

בעובדות כתב האישום לפיהן יידה אבנים על נידת בזמן נסיעה.

באשר לנאשם 4, הפנתה המאשימה לעברו הפלילי, אך גם לכך שמתסקירו המשלים עולה כי לקח אחריות מלאה על מעשיו והביע עליהם צער.

באשר לנאשם 5, הפנתה המאשימה לכך שמתסקירי שירות המבחן עולה כי הנאשם לא לוקח אחריות על מעשיו כלל.

ככלל, טענה המאשימה כי המלצות שירות המבחן בעניינם של נאשמים אלה אינן ברורות, כי הבעת נכונות בלבד להשתלב בטיפול איננה מהווה עילה לחריגה מהמתחם, ואף נסיבותיהם האישיות של הנאשמים, ובכלל זה מצבם הרפואי של חלקם, אינם מהווים עילה לחריגה מהמתחם. עוד טענה כי העובדה לפיה מי מהנאשמים נפצע בשל לקיחת חלק באירועי ההתפרעות איננה נסיבה שיש להתחשב בה לקולה בעניינו, וזאת מאחר והוא שבחר להכניס עצמו לסיטואציה אלימה זו ואין לו להלין אלא על עצמו.

9. ב"כ הנאשמים עתר לאמץ המלצות שירות המבחן בעניינם של כלל הנאשמים, ולחילופין לשלוח הנאשמים לבדיקת התאמה לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

בנוגע לפסיקה - טען בא כוח הנאשמים כי לא מצא פסיקה התומכת בענישה מסוג צו של"צ בעבירות מסוג זה, אך כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה עוסקת במקרים החמורים ממקרה זה, וגם באותם מקרים הוטלו מספר חודשי מאסר בפועל בלבד, ומשכך אין להסיק ממנה לעונשים שיש להטיל בעניינם של הנאשמים, וזאת על אף העבירה החמורה בה הורשעו. כמו כן, טען כי יש ליתן משקל לכך שבסופו של יום איש לא נפגע מידידי האבנים שביצעו הנאשמים.

בעניינם של כלל הנאשמים טען בא כוחם כי יש להתחשב בהודאתם ובלקיחת האחריות מצדם, הפנה למקצועיות שירות המבחן, ומשכך אף לצורך ליתן משקל משמעותי להמלצות התסקירים. עוד הפנה לנסיבותיהם האישיות של הנאשמים, כמפורט בתסקירי שירות המבחן בעניינם, ובפרט למצבו הרפואי של נאשם 3, והעובדה כי למעט נאשם 4 - כולם נעדרי עבר פלילי, ואף עברו הפלילי של נאשם 4 איננו מכביד במקרה זה בשים לב לסוג העבירה.

לטענת ב"כ הנאשמים, יש להתחשב בכך שמעת ביצוע עבירות אלה לא היו הנאשמים מעורבים במעשים דומים, וזאת באופן המעיד כי הבינו את הטעות במעשיהם. כמו כן, טען כי יש ליתן משקל לעובדה כי שהו במעצר בית במשך תקופה משמעותית ומצויים במעצר בית לילי עד כה, וזאת באופן שפגע ביכולתם להתפרנס.

עוד טען כי חמשת הנאשמים הביעו מוטיבציה להשתלב בטיפול, וכי הטלת צו מבחן לצד צו של"צ בהיקף משמעותי תהווה ענישה ממשית אשר תשרת אף את האינטרס הציבורי. כמו כן, טען כי ההליך המשפטי היווה גורם מרתיע עבורם מכל הבחינות.

10. במועד הטיעונים לעונש התנצלו נאשמים 1,2,4 ו-5 על מעשיהם. נאשם 1 הבטיח שלא ישוב לבצע מעשים מסוג זה, נאשם 2 ביקש שתינתן לו הזדמנות להתחיל מחדש, נאשם 4 טען כי מדובר בטעות שלא תישנה ממנה למד רבות וכי מעוניין לחיות במדינה בשלום, ואף נאשם 5 הביע רצון לגדל ילדיו ולהמשיך לחיות חיים נורמטיביים.

נאשם 3 הביע כעס על שארע וטען כי 'זה השפיע עליו מאוד קשה' וכי מעוניין להמשיך בחייו.

קביעת מתחם העונש הולם

11. בטרם קביעת המתחם אעיר כי על אף שהמאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל הנאשמים והסנגור לא טען כלל בנושא, אני סבורה כי לאור השוני בין המעשים שביצע נאשם 3 לעומת המעשים שביצעו יתר הנאשמים, כפי שמתואר בעובדות כתב האישום המתוקן - מחייב התייחסות שונה וקביעת מתחמים שונים. לנאשמים יוחסו אותן עבירות - עבירה אחת של התפרעות ועבירה אחת של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה והמאשימה בחרה, מסיבות השמורות עמה, שלא לייחס לנאשמים 1,2,4 ו-5 ביצוע שתי עבירות שונות בגין כל אחד מהאירועים. עם זאת, בשונה מיתר הנאשמים, עובדות כתב האישום מלמדות כי נאשם 3, על אף שנכח בשני אירועי הפרות הסדר, בהתאם למצוין בעובדה 1 לכתב האישום המתוקן, לא השתתף בהפרות הסדר ביום השני ולא יידה אבנים לעבר ניידות משטרה, וזאת כפי שעולה מעובדה 3 לכתב האישום המתוקן. השתתפות באירוע אחד של הפרת סדר ויידוי אבנים או השתתפות בשני אירועים שונים - מצדיקה התייחסות שונה בקביעת המתחם.

12. לאחר הערתי דלעיל, אפנה לקביעת המתחמים.

על פי **סעיף 40ג(א) לחוק העונשין**, בקביעת מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה, על בית המשפט להתחשב: **"בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה"**.

אין מחלוקת בין הצדדים כי כתב האישום מתאר **אירוע אחד** שבגינו יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד.

הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים כוללים בתוכם את השמירה על הביטחון האישי והסדר הציבורי, ובכלל זה שלומם וביטחונם של משתמשי הדרך והנהגים, ובייחוד השוטרים אשר מילאו תפקידם, וכן שלטון החוק, היכולת לאכוף את הדין, וההגנה על זכות הקניין.

מידת הפגיעה בערכים המוגנים בעניינם של נאשמים 1,2,4 ו-5 היא ברף ה**בינוני-גבוה**. מחד גיסא, המעשים בוצעו תוך התארגנות עם אחרים, בימי מבצע "שומר החומות", כאשר הנאשמים ידעו שהפרות הסדר במקום כוללות הבערת צמיגים, חסימת הכביש ויידוי אבנים. כמו כן, נאשמים אלה ביצעו את המעשים יום אחר יום, וכולם יידו מספר אבנים לעבר ניידות משטרה במהלך נסיעתן בכביש באופן שגרם להפרעה לפעולת האכיפה וגם לסיכון חיי אדם ורכוש. מאידך גיסא, לא יוחסה גרימת נזק לרכוש או לגוף מיידוי האבנים הספציפיים שבוצעו על ידי הנאשמים. בעניינם של נאשם 3 מידת הפגיעה בערך המוגן היא ברף ה**בינוני**, שכן בניגוד ליתר הנאשמים, נאשם זה אמנם נכח בשני האירועים אך ביצע

עבירת היידוי לעבר הניידות רק באירוע אחד, ואף נפגע ביום הראשון מכדור גומי שנורה על ידי השוטרים נגד המפגינים ונזקק לטיפול רפואי.

נדמה כי אין צורך להרחיב בדבר חומרת העבירות בהן הודו הנאשמים ודי אם אפנה לדברי בית המשפט העליון בע"פ 8639/13 אלדבס נגד מדינת ישראל (17/03/14) בקובעו כך: "אבנים - פגיעתן רעה, והמידה אותן יכול רק לשער את מידת הפגיעה, העלולה להגיע חלילה כדי מחיר דמים, והיו דברים מעולם... כבר נאמר, כי אבן היא נשק מסוכן, לא כל שכן כשאבנים באות בחבורה, בהתגודדות של המון (ראו ע"פ 6569/05 אבו אלעיש נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2006))". אוסיף כי הדברים נכונים ביתר שאת עת האבנים מופנות לעבר ניידות משטרה, כהתנהגות מתריסה כנגד גורמי אכיפת החוק המהווים חלק מהרשות המבצעת במדינה.

כמו כן, בתי המשפט הבהירו לא אחת כי יש לנקוט יד קשה כנגד מבצעי עבירות ההתפרעות, ובפרט בעיצומם של ימי מבצע "שומר החומות". כך לדוגמא בע"פ 4585/22 מדינת ישראל נגד ערדא ואח' (25/07/22) נקבע כי:

"חומרה רבה נודעת לעבירות התפרעויות המונים, אשר מסכנות באופן ישיר וממשי חיי אדם, בריאותו וגופו, ואף עלולות להביא לפגיעות ברכוש וקניין. אי לזאת, בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה אשר תרסן ותמנע השתתפות בהתפרעויות אלימות הסוחפות את ההמון ומסכות נזק רב... בעיצומם של ימי מבצע "שומר החומות", שעה שהארץ בערה מבפנים ומחוץ, הן מתקיפות רקטות, והן מהפרות סדר והתפרעויות אלימות ברחבי הארץ, המשיבים ביצעו עבירות חמורות עם המון משולהב על רקע אווירה לאומנית אשר עודדה פגיעה ביהודים... התנהלותם של המשיבים והפורעים האחרים מערערת את הסדר הציבורי ותחושת הביטחון האישי של אזרחים ברחובה של עיר, ואף מלמדת על התנהלות מופקרת של רצון להטיל אימה ופחד. סופו של יום, התנהלות שכזו פוגעת במרקם היחסים העדין שבין האוכלוסייה בישראל על עדותיה ומכתימה ציבור שלם של תושבי הארץ אשר אין להם ולא כלום עם התנהלות בריונית שכזו - ומכאן, הצורך לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה...". ודוק, לא נעלמה מעיני העובדה כי לנאשמים העומדים לפני לדין לא יוחסו עבירות של מעשה טרור, אך ברי כי לאור החלק הכללי של כתב האישום ממנו עולה כי מעשיהם של הנאשמים בוצעו במהלך ימי מבצע "שומר החומות" וכחלק מהתפרעות כללית שהייתה באזור - דברי בית המשפט העליון הנוגעים לחומרה עבירות אלה דווקא בתקופה זו יפים גם לענייננו.

באשר להפניית המאשימה לתיקון 120 לחוק העונשין ולסעיף 332א(ג) בפרט, יש לציין כי עיון בחוק העונשין המעודכן מעלה כי תיקון זה נכנס לתוקף כהוראת שעה בחודש נובמבר 2015 ופקע לאחר 3 שנים בהתאם לשנקבע בו, כך שבמועד ביצוע העבירות סעיף חוק זה לא היה תקף ולכן קביעת עונש המינימום שנקבע בו לא רלוונטי לגזירת עונשם של נאשמים אלה. עם זאת, ברי כי חומרת עבירת יידוי האבנים לעבר כלי תחבורה בנסיעה, שלצדה נקבע עונש של 10 שנות מאסר - נותרה כשהייתה, ובוודאי נוכח מועד ביצוען כפי שפורט לעיל.

מדיניות הענישה הנוהגת

13. בטרם הפנייה לפסיקה נוהגת אציין את הידוע לכל ולפיו הפסיקה הנוהגת מהווה פרמטר אחד מתוך מספר

פרמטרים שהתווה המחוקק לבתי המשפט בקובעם את מתחם העונש ההולם וכי **"מלאכת הענישה לעולם אינה מתמטית, ועליה להיגזר מנסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה לגופו"**. [ע"פ 4232/20 פלוני נגד מדינת ישראל (12/11/20) (פסקה 9)].

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי בתי המשפט שוקלים פרמטרים שונים, ובין היתר כלפי איזה סוג כלי רכב יודו האבנים במהלך נסיעתו ובשל איזה מניעים, מועד ומיקום ביצוע עבירת היידוי כמו גם נסיבותיה הביטחוניות של אותה תקופה, האם המעשים בוצעו תוך חבירה לאחרים אם לאו, האם המעשים בוצעו במסגרת אירוע חד פעמי או במסגרת אירועים חוזרים, והאם נגרם נזק כתוצאה מביצוע היידויים ואם כן - מידת חומרתו. ככלל, בעבירות מסוג זה נוהגים בתי המשפט להחמיר בענישה ולהטיל עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח.

ומכאן לפסיקה הנוהגת:

בע"פ 1116/21 **בדר נגד מדינת ישראל (30/06/21) (להלן: "פס"ד בדר")** נדון ערעורו של מי שהורשע, בהתאם להודאתו, בביצוע עבירת יידוי אבן אל עבר כלי תחבורה, וזאת לאחר שידה אבן ממרחק של כ-10 מטרים אל עבר רכב הסעות שעשה את דרכו בין שכונות בירושלים מאחר והיה מדובר ברכב הסעות של "מתנחלים". בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 7-20 חודשי מאסר בפועל, ובשל גילו הצעיר של הנאשם, הודאתו, היעדר עבר פלילי והיעדר נזק קונקרטי - הטיל עליו 7 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של הנאשם וקבע כי עונש המאסר שהושת על הנאשם מתון יחסית ואף מקל בהתחשב בנסיבות האירוע. ודוק, בשונה מהמקרה המונח לפניי במסגרת פסק דין זה נזרקה רק אבן אחת לעבר כלי תחבורה שלא במהלך מבצע שומר החומות וללא שיוחסה לו אף עבירה של התפרעות.

בת"פ (מחוזי ירושלים) **34462-06-17 מדינת ישראל נגד מחמוד (23/04/18)** הורשע נאשם, בהתאם להודאתו, בביצוע עבירת יידוי אבן לעבר כלי תחבורה, וזאת לאחר שידה אבן גדולה לעבר טיולית בעלת סימני זיהוי משטריים בה נסעו נהג ו-5 שוטרים בעיסווייה, כשלצדו צעירים נוספים שאף הם יידו אבנים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 10-28 חודשי מאסר בפועל, ולאחר ששקל נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובהם עברו הפלילי - הטיל עליו 20 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, בהם קנס על סך 5000 ש"ח.

בת"פ (מחוזי ירושלים) **10407-09-16 מדינת ישראל נגד רבאיעה (26/04/17)** הורשע נאשם, בהתאם להודאתו, בביצוע עבירת יידוי חפץ לעבר כלי תחבורה, וזאת לאחר שידה חפץ לעבר ג'יפ מג"ב שהיה בסיור בשכונת א-טור. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 7-15 חודשי מאסר בפועל, ולאחר ששקל גילו הצעיר של הנאשם, שהיה בן 18 בלבד, והיעדר עבר פלילי - הטיל עליו 8 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. ודוק, בשונה מהמקרה שלפניי, באותו פסק דין דובר על זריקת חפץ אחד, שלא במסגרת התפרעות במהלך מבצע "שומר החומות".

בעפ"ג (חיפה) **26975-04-22 מדינת ישראל נגד שמוך (12/05/22)**, אליו הפנתה המאשימה, נדון ערעורו של מי שהורשע בבית משפט השלום, בהתאם להודאתו, בביצוע עבירות התפרעות והפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות. זאת לאחר שהנאשם השתתף בהתפרעויות אלימות ביפו בימי מבצע "שומר החומות", ויידה אבנים ו-2 בקבוקי זכוכית לעבר

שוטרים, בשני מועדים שונים. בית משפט השלום קבע מתחם הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל ל-16 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית, ולאחר ששקל כלל נסיבותיו האישיות של הנאשם - הטיל עליו 7 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, בהם קנס על סך 3000 ש"ח. **בית המשפט המחוזי קבע כי בית משפט השלום הקל יתר על המידה עם הנאשם, כי בעבירות מסוג זה יש צורך בענישה מרתיעה**, וכי לאור הפער בין העונש הראוי לעונש שהוטל - יש להחמיר עונשו של הנאשם, על אף שסיים לרצות מאסרו, ולהטיל עליו 12 חודשי מאסר בפועל תוך הותרת יתר רכיבי גזר הדין על כנם.

בעפ"ג (חיפה) 26998-04-22 מדינת ישראל נגד אבו היג'א (09/05/22), אליו הפנתה המאשימה, נדון ערעורו של מי שהורשע בבית משפט השלום, בהתאם להודאתו, בביצוע עבירת התפרעות, ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, היזק בזדון ואיומים. זאת לאחר שבמסגרת התקלה בטרם בימי מבצע "שומר החומות", יידה הנאשם, עם אחרים, אבנים לעבר 3 שוטרים וניידת, שלא בזמן נסיעה. לאחר שהנאשם נעצר על ידי השוטרים, הוא ניסה להימלט, קילל אותם, ירק לעברם ואיים עליהם. כתוצאה מהמתואר נגרמו לשוטר אחד סימנים אדומים ביד, ואחר נחבל בעינו מרסיסים שעפו לכיוונו מאחת משמשות הניידת שהתנפצה. בית משפט השלום קבע מתחם הנע בין 8-24 חודשי מאסר בפועל, ובשל גילו הצעיר של הנאשם, היעדר עבר פלילי ונסיבותיו האישיות - הטיל עליו 8 חודשי מאסר בפועל בלבד לצד עונשים נלווים, בהם פיצוי על סך 4000 ש"ח. **בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש שנקבע איננו הולם את עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים ואת חומרת המעשים**, וכי תחתית המתחם צריכה להיות 12 חודשי מאסר בפועל לכל הפחות. לאור האמור, ועל אף שהנאשם כבר שוחרר ממאסר, החמיר בית המשפט עונשו והטיל עליו 16 חודשי מאסר בפועל וזאת בשים לב לכך שבית המשפט ביושבו כבית משפט לערעור איננו ממצה את הדין עם נאשמים.

בעפ"ג (חיפה) 26952-04-22 מדינת ישראל נגד אנטקלי (09/05/22), אליו הפנתה המאשימה, נדון ערעורו של מי שהורשע בבית משפט השלום, בהתאם להודאתו, בביצוע 3 עבירות התפרעות, ו-3 עבירות הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות. זאת לאחר שהנאשם השתתף בהתפרעויות אלימות ביפו בימי מבצע "שומר החומות", ויידה אבנים לעבר שוטרים. בית משפט השלום קבע מתחם הנע בין 8-24 חודשי מאסר בפועל והטיל עליו 8 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, בהם 3000 ש"ח. **בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש שנקבע מקל**, וכי אף עונשו של הנאשם לא צריך היה להיות ממוקם בתחתיתו. משכך, ובשים לב לכך שבית המשפט ביושבו כבית משפט לערעור איננו ממצה את הדין עם נאשמים ולכך שהנאשם כבר סיים לרצות עונש המאסר שהוטל עליו - החמיר בית המשפט את עונשו והטיל עליו 14 חודשי מאסר בפועל תוך הותרת יתר רכיבי גזר הדין על כנם.

לא מצאתי ללמוד מע"פ 577/22 ומע"פ 901/22 אליהם הפנתה המאשימה, שכן על אף שמדובר ברקע דומה מבחינת זמני ביצוע העבירות למקרה המונח לפניי, מכלול העבירות בהם הורשעו אותם נאשמים, בנסיבות ביצוען, חמורים מאלו שבגין הורשעו הנאשמים אשר עניינם נידון לפניי כעת. כמו כן, לא מצאתי ללמוד מת"פ 33824-05-21 ות"פ 30913-05-21 מבתי משפט השלום והנוער אליהם הפנתה ב"כ המאשימה, מאחר ואלה אינם מנחים בית משפט זה, וכך גם מעפ"ג 21523-08-15, שכן גם העבירות אשר בגין ניתן וגם נסיבותיהן שונות משמעותית לקולה מאלה שמצויים לפניי היום.

נסיבות ביצוע העבירה

14. במסגרת **נסיבות ביצוע העבירות** יש לקחת בחשבון שלאירוע קדם תכנון בעצם ההגעה למקום כאשר לנאשמים היה ידוע מראש, כאמור, שהפרות הסדר אליהם הם מצטרפים כללו הבערת צמיגים, חסימת הכביש, ידוי אבנים ועוד. בעניינם של נאשמים 1,2,4 ו-5, הדברים מקבלים משנה תוקף לאור העבודה שאלה השתתפו בהפרות ובידוי האבנים יום לאחר יום. כמו כן, לכל אחד מהנאשמים, בימים בהם השתתפו באירועים, היה חלק שווה ופעיל במידת האחריות לביצוע מעשי ידוי האבנים לעבר ניידות משטרה במהלך נסיעתן.

על אף שלא יוחסה גרימת נזק לרכוש או לגוף מיידוי האבנים שבוצעו על ידי הנאשמים עצמם - ברי כי פוטנציאל הנזק מהשלכת אבנים לעבר כלי רכב נוסעים הוא חמור ביותר ועלול להוביל לתוצאה הרת אסון בגוף ובנפש, כמו גם לפגיעה ברכוש. לא בכדי בחר המחוקק לקבוע עונש של 10 שנות מאסר בפועל לביצוע עבירה שכזו - עונש שיש בו כדי להעיד על מידת החומרה של המעשים. זאת ועוד, חומרה יתרה יש בכך שהמעשים בוצעו כנגד ניידות משטרה - זריקת אבנים לעבר ניידות משטרה דווקא, מהוות לא רק מעשה שיש בו כדי לייצר סיכון לנוסעי הרכב אלא יש בו משום התרסה ופגיעה בגוף השייך לאחד מרשויות השלטון. הדברים נכונים ביתר שאת עת המעשים בוצעו במהלך ימי מבצע "שומר החומות", כאשר כל הארץ בערה מתקיפות רקטות ומהתפרעויות אשר כללו מעשי אלימות וונדאליזם שנעשו תוך התקבצויות המוניות. אני סבורה כי לא יהיה זה מופרך לומר כי יש בהשתתפות בהתפרעויות אלה ובידוי אבנים לעבר ניידות משטרה במהלך מבצע צבאי שנועד להגן על אזרחי המדינה מפני אויביה מחוץ - כדי לערער ביטחון האזרחים כולם ואף לפגוע במרקם החברתי במדינה.

בעניינו של נאשם 3, מעבר לעובדה כי לקח חלק בידוי אבנים והשתתפות בהפרת סדר רק ביום אחד, יש אף לשקול את העובדה כי נפצע במהלך השתתפותו באירוע, אם כי אתן משקל מועט בלבד לשיקול זה עת פציעתו נגרמה כתוצאה מהחלטתו לקחת חלק בהתפרעות ובידוי האבנים, דבר שהצריך את גורמי אכיפת החוק לעשות שימוש באמצעים לפיזור ההתפרעות.

15. לאור האמור, אני קובעת מתחמי ענישה כדלקמן:

מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 3 נע בין 16-30 חודשי מאסר בפועל.

מתחם העונש ההולם בעניינם של נאשמים 1,2,4 ו-5 נע בין 24-40 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשם של הנאשמים

16. שאלת החריגה מהמתחם

כאמור, ב"כ הנאשמים עתר לאמץ את המלצות תסקירי שירות המבחן ולהסתפק בעניינם של הנאשמים בצווי פיקוח ושל"צ, ולחילופין, להטיל עליהם מאסר בדרך של עבודות שירות בלבד. ב"כ הנאשמים אמנם לא טען בנושא, אך למעשה עתירתו היא לחריגה מהמתחמים לקולה.

אומר מיד כי במקרה דנן אין כל סיבה המצדיקה לחרוג בעניינו של מי מהנאשמים לקולה ממתחם העונש ההולם. כידוע, **סעיף 40 לחוק העונשין** הותיר לבית המשפט שיקול דעת במקרים המתאימים לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם

עת נאשם השתקם או קיים סיכוי של ממש שישתקם. עוד טרם אפנה לניתוח פרטני לגבי כל נאשם, אותו אעשה במסגרת בחינת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, אבהיר כבר עתה כי השילוב בין החומרה היתרה שיש בעבירות אשר ביצעו הנאשמים לצד העדר כל לקיחת אחריות אמיתית מצדם ו/או קיומו של הליך טיפול כלשהו שהיה יכול אולי להעיד על שיקום או הפחתה כלשהי במסוכנות - מחייב את בית המשפט לדחות מכל וכל את המלצות התסקירים.

אינני יכולה שלא להעיר בעניין זה, ואומר דבר שאינני נוהגת לומר - טוב יעשה שירות המבחן אם במקרה זה יבחן כיצד הגיעו עורכי התסקירים להמלצותיהם כמפורט לעיל, במיוחד לאור העובדה שההמלצות אשר ניתנו במסגרת התסקירים המשלימים, לחרוג ממתחמי הענישה, ניתנו חודשים ספורים בלבד לאחר המלצות שונות לחלוטין, וזאת מבלי שקרה דבר מה משמעותי שהיה בו כדי להפחית מגורמי הסיכון שפורטו בתסקירים, כפי שיפורט בעניינו של כל נאשם בנפרד, ושיכול היה להצדיק שינוי ההמלצה מקצה לקצה ולהביא לחריגה ממתחם העונש מטעמי שיקום.

17. נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה -

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות יש ליתן משקל לפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, כאשר ברי כי ככלל, לנאשם אשר נשלח לריצוי מאסר מאחורי סורג ובריא נגרם נזק, הן בשל הגבלת החירות והיעדר היכולת להתפרנס, והן מהפן הנפשי וההשפעות הסביבתיות הנלוות למאסר, קל וחומר כאשר מדובר בנאשם צעיר או נאשם שזהו מאסרו הראשון.

עוד יש ליתן משקל להודאת הנאשמים בעובדות כתב האישום המתוקן, הגם שהדבר נעשה בשלב מתקדם של ההליך.

בעניינו של **נאשם 1** יש לתת את הדעת לגילו הצעיר ולנסיבות חייו, כמפורט בתסקירי שירות המבחן, וכן לעובדה כי נעדר עבר פלילי. עם זאת, יש לתת את הדעת לכך שעל אף הודאתו הפורמאלית בבית המשפט והחיסכון בזמן שיפוטי, מהתסקיר הראשון בעניינו עולה כי לא הודה בפני שירות המבחן בביצוע העבירות וטען כי נעצר על לא עוול בכפו, כמפורט לעיל. עוד יש להפנות להתרשמות שירות המבחן בתסקיר זה לפיה הנאשם מתקשה לזהות מצבי סיכון ולהציב לעצמו גבולות, ובמצבים אלה עלול להיגרר לביצוע התנהגות שולית, וכן להתרשמותם מאדישות למצוקתם וכאבם של אחרים, תפיסה עצמית של חסר שליטה על חייו, וקושי לבחון את התנהגותו ולהכיר במניעיו ובחירותיו - אשר הובילו להערכתם להעלאה בסבירות לביצוע התנהגויות דומות בהמשך.

יש לציין כי על אף שעיון בתסקיר המשלים, אשר נערך פחות מ-3 חודשים לאחר התסקיר הראשון, מעלה כי שירות המבחן התרשם שהנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו בפגישה נוספת שנערכה עמו - מדברי הנאשם עצמו המובאים בתסקיר זה עולה כי לקח אחריות בהשלכת אבנים במועד אחד בלבד, וזאת בשונה מעובדות כתב האישום המתוקן בהם הודה בהשתתפות בשני אירועים, כך שגם כאן לקיחת האחריות מצדו הייתה חלקית בלבד.

לאור המתואר, ומאחר והנאשם לא שולב במהלך שלושת החודשים שחלפו בכל הליך טיפולי, אלא אך הביע מוטיבציה להשתלב בטיפול, ולקיחת האחריות מצדו הייתה חלקית בלבד כאמור - לא ברורה, וזאת בלשון המעטה, המלצת שירות המבחן לנקיטה בענישה שיקומית. עוד יצוין כי העובדה שהנאשם השכיל לנצל את הסיוע שניתן לו על מנת להתחיל להסדיר חובותיו - איננה מעידה על מוטיבציה לשינוי מהותי כלשהו למעט האינטרס האישי הברור שלו לקדם מצבו הכלכלי.

גם בעניינו של **נאשם 2** יש לתת את הדעת לגילו הצעיר, לכך שנישא לאחרונה ואשתו נמצאת בתחילת הריונה, ואף לעובדה כי נעדר עבר פלילי.

מנגד, יש לתת את הדעת לכך שעל אף הודאתו הפורמאלית בבית המשפט והחיסכון בזמן שיפוטי, מהתסקיר הראשון בעניינו עולה טען בפני שירות המבחן כי לא ידע על דבר הפרות הסדר והמניעים להן טרם הגעתו למקום וכי לא יידה אבנים כלל, וזאת בניגוד לעובדות כתב האישום המתוקן בהם הודה. כמו כן, יש לתת משקל להתרשמות שירות המבחן בתסקיר זה לפיה הנאשם מתקשה לקחת אחריות, נסחף אחר ההמון, מושפע מתכנים אלימים, אימפולסיבי ומתקשה בוויסות דחפים - אשר הובילה לכך שלא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו.

גם בעניינו של נאשם זה, בתסקירו המשלים שינה שירות המבחן התרשמותו והמלצתו לאחר פחות מ-3 חודשים ומבלי שהנאשם שולב בהליך טיפולי כלשהו ואך הביע מוטיבציה להשתלב בהליך מסוג זה בעתיד. בתסקירו המשלים ציין שירות המבחן כי הנאשם הודה בביצוע העבירות ולקח אחריות על מעשיו, וזאת על אף שגם הוא הודה ביידי אבנים בהפגנה אחת בלבד, מתוך אימפולסיביות וחיקוי, וזאת בניגוד לעובדות כתב האישום המתוקן, כאמור - דבר שיש בו כדי להעיד על לקיחת אחריות חלקית בלבד והקלת ראש במניעים לביצוע העבירות. לאור המפורט, לא ברור שינוי מהותי זה בהתרשמות שירות המבחן והמלצתו, וניכר כי אלה אינם מבוססים כדבעי.

בעניינו של **נאשם 3** יש לתת את הדעת לגילו הצעיר, למצבו הרפואי, כמפורט בתסקירי שירות המבחן, וכן להיותו נעדר עבר פלילי. כמו כן, בעניינו של נאשם זה יש ליתן משקל מסוים לכך שנזקק לטיפול רפואי כתוצאה מהשתתפותו באירוע.

על אף האמור, יש לתת את הדעת לכך שאף נאשם זה, חרף הודאתו הפורמאלית בבית המשפט, לא הודה בתחילה בפני שירות המבחן בביצוע העבירות ולא לקח אחריות על מעשיו, וטען כי נקלע להפגנה ללא ידיעה באשר למניעה ואך נשאר לצפות על האירועים, וזאת בניגוד למתואר בעובדות כתב האישום בהן הודה. כמו כן, הגדיל לעשות וטען כי לא יידה אבנים בשל מצבו הרפואי שלא אפשר זאת, וזאת, שוב, בניגוד למתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, כמפורט לעיל.

עוד יש להפנות להתרשמות שירות המבחן מהנאשם בתסקיר הראשון, לפיה, בין היתר, זה מפחית בחומרת העבירות, מתקשה בוויסות דחפים, מתנהג באימפולסיביות, שיקול דעתו לקוי, והוא נעדר אמפתיה ואדיש רגשית כלפי סיטואציה המאופיינת באלימות - אשר הובילה לכך שסבר כי קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות פורצת גבול וחוק, ומשכך אף לא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו ולא גובשה המלצה לעניין העונש.

כמו בעניינם של יתר הנאשמים, גם בעניינו של נאשם זה הוגש תסקיר משלים פחות מ-3 חודשים לאחר התסקיר הראשון, ממנו עולה כי שירות המבחן התרשם בשינוי מהותי אשר בא לידי ביטוי בהודאה בביצוע המעשים ולקיחת אחריות. עם זאת, עיון בדברים אשר הובאו מפיו מעלה כי זה הודה בפני שירות המבחן ביידי אבנים אל עבר תחנת דלק בלבד ולא כלפי נידת במהלך נסיעה, כפי שעולה מעובדות כתב האישום המתוקן בהם הודה - דבר שיש בו כדי להעיד על לקיחת אחריות חלקית בלבד וצמצום אחריותו לאירוע.

עוד יצוין כי גם בעניינו של נאשם זה, כמו בעניינו של נאשם 1, העובדה שהשכיל לנצל את ההזדמנות שניתנה לו על מנת להתחיל להסדיר חובותיו איננה מעידה על התחלת שינוי מהותי כלשהו למעט האינטרס האישי הברור לקדם מצבו הכלכלי.

לאור המתואר, ומאחר ואף נאשם זה לא שולב במהלך שלושת החודשים שחלפו בכל הליך טיפולי, אלא אך התייצב לשתי פגישות שמטרתם הייתה קידום מצבו הכלכלי והביע מוטיבציה להשתלב בקבוצה טיפולית בעתיד - לא ברור, בלשון המעטה, השינוי המהותי בעמדת שירות המבחן לנקיטה בענישה שיקומית בעניינו, וזאת ביתר שאת נוכח העובדה כי גם כאשר לקח אחריות על מעשיו, הדבר היה חלקי ומצמצם.

גם בעניינו של **נאשם 4** יש לתת את הדעת לגילו הצעיר, אם כי בשונה מיתר הנאשמים יש בעברו הרשעה אחת בעבירת גניבה (**ת/27**). בעניין זה אציין כי אינני סבורה שהרשעה אחת בעבירה זו יש בה כדי לשנות באופן משמעותי את מיקומו של הנאשם בתוככי המתחם ביחס לשאר הנאשמים. זאת בעיקר נוכח העובדה כי בניגוד ליתר הנאשמים, נאשם זה הודה בביצוע עבירת ידיו האבנים לעבר כלי תחבורה כבר בתסקיר הראשון, על אף שגם הוא צמצם בחומרת מעשיו וטען כי הגיע למקום לראשונה במקרה, כי לא התכוון לפגוע באחר והתייחס לכל האירוע כמשחק, וכן כי באירוע השני רק צפה בהפגנה מרחוק, וזאת בניגוד למתואר בעובדות כתב האישום המתוקן בו הודה. ודוק, הגם ששירות המבחן סבר בטעות כי הנאשם הורשע אף בעבירת תקיפת שוטר, עבירה עליה לא לקח אחריות, אין בכך כדי לשנות את לקיחת האחריות החלקית שלו ביחס לעבירות בהן כן הורשע בהתאם להודאתו.

כמו כן, יש לתת משקל להתרשמות שירות המבחן בתסקיר זה לפיה הנאשם מתקשה בהצבת גבולות לעצמו, מתקשה לתפקד ולעמוד במחויבויות, מתקשה לזהות מצבים מסכנים, בעל תפיסה לפיה שימוש באלימות הוא לגיטימי, מזלזל בתהליך טיפולי ולא בשל לקחת בכזה חלק, ומתקשה להכיר בבעייתיות בדפוסי התנהגותו - אשר הובילה להימנעות השירות ממתן המלצה טיפולית בעניינו.

אף בתסקיר המשלים אשר הוגש בעניינו של נאשם זה, אשר הוגש לאחר פחות מ-3 חודשים, חל שינוי מהותי בהתרשמות שירות המבחן ובהמלצתו, וזאת אך מאחר והנאשם הביע מוטיבציה להשתלב בקבוצה טיפולית בעתיד. אשוב ואציין כי אף בעניינו של נאשם זה - המלצה לנקיטה בענישה שיקומית איננה ברורה ואיננה מבוססת כלל וכלל.

בעניינו של **נאשם 5** יש לתת את הדעת להיותו אב ל-5 ילדים קטנים ולנסיבות חייו, כמפורט בתסקירי שירות המבחן, וכן לעובדה כי נעדר עבר פלילי.

עם זאת, יש לתת את הדעת לכך שעל אף הודאתו הפורמאלית בבית המשפט, מהתסקיר הראשון בעניינו עולה כי לא הודה בפני שירות המבחן בביצוע העבירות וטען כי הודה בביצועם אך מאחר והתבקש לעשות כן על ידי עורך דינו ומשיקולים משפטיים, כמפורט לעיל.

עוד יש להפנות להתרשמות שירות המבחן בתסקיר זה מנאשם בעל דפוסי חשיבה קונקרטיים, המנהל שיח שטחי וחשדני, ומשכך אף נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית או עונשית בעניינו.

בתסקירו המשלים של נאשם זה צוין כי זה חזר על שטען קודם, והוסיף כי על אף שלא ביצע את העבירה המתוארת בכתב האישום - מבין שהודאתו תעזור לו.

על אף האמור וחרף היעדר לקיחת אחריות מכל סוג שהוא - אף בעניינו של נאשם זה ניתנה המלצת שירות המבחן

לנקיטה בענישה שיקומית בדמות צו של"צ וצו מבחן במסגרתו ישולב בקבוצה טיפולית. מהמפורט עולה כי לא קיימת הלימה בין חומרת המעשים בנסיבות ביצועם והיעדר לקיחת האחריות - לבין המלצת שירות המבחן, וזאת בהיעדר שילוב בהליך טיפולי מכל סוג שהוא ו/או לקיחת אחריות ולו ראשונית על מעשיו.

באשר לפער בין הודאה שנעשית מהשפה ולחוץ אל מול לקיחת אחריות אמיתית והמשקל שיש לתת להודאה מסוג זה בעת גזירת העונש נקבע בפס"ד **בדר** כך:

"דיאאלדין מבקש שנקל בעונשו, מחמת שהודה בביצוע העבירה. דיאאלדין אכן הודה בזריקת האבן "כיוון שמדובר ברכב הסעות של 'מתנחלים'", אך זאת עשה רק באופן פורמלי; מן השפה ולחוץ. כאמור לעיל, דיאאלדין לא לקח אחריות על מעשיו, ולא הביע חרטה כלשהי. אדרבה, בתסקיר שירות המבחן צוין כי דיאאלדין ממשיך לדבוק בגרסה שלפיה זריקת האבן אירעה בטעות, בעת ש'שיחק' עם בני משפחתו סמוך לכביש, וכי זריקת האבן לא כאנה לעבר רכב ההסעות... דיאאלדין מבקש אפוא 'לפסוח על שתי הסעיפים': להנות מיתרונות הסדר הטיעון מחד גיסא, ולהימנע מלקיחת אחריות על מעשיו, מאידך גיסא. משאלו הם פני הדברים, יש לייחס להודאתו של דיאאלדין משקל נמוך. ההודאה חסרה את רכיב החרטה ולקיחת האחריות, אשר נלווים ברגיל להודאת הנאשם. כך גם לא ניתן לשקול שיקולי שיקום, שעה שדיאאלדין מוסיף לדבוק בגרסתו, כי השלכת האבן יסודה בטעות".

פער זה בין הודאה פורמאלית ללקיחת אחריות מלאה ואמיתית קיים בעניינם של כלל הנאשמים בתיק וביתר שאת בענייניו של **נאשם 5**, וברי כי לא ניתן להתייחס להודאתם כאל לקיחת אחריות של ממש על מעשיהם. לאור השלב המאוחר בו ניתנה ההודאה, אך בעיקר בשל העדר לקיחת האחריות המלאה, אשר באופן רגיל נלווית להודאה בכתב אישום - יש לייחס משקל נמוך להודאת הנאשמים.

הרתעת הרבים

19. כפי שפורט לעיל, התפרעות לצד "ידוי" אבנים לעבר נידות משטרה על כל המשתמע מכך, במיוחד בתקופת בה מתרחשת לחימה, מחייבת אף ליתן משקל ממשי לשיקולי הרתעת הרבים.

סוף דבר

20. לאחר שכלל הדברים הנדרשים לצורך הכרעה נכתבו, ובשים לב לשיקולים לחומרה ולקולה אשר פורטו בעניינם של כל אחד מהנאשמים בנפרד, מצאתי כי נכון לגזור דינם של כלל הנאשמים כך שתוטל עליהם ענישה ברף הנמוך - בינוני של המתחמים שנקבעו.

21. סוף דבר, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

לכל אחד מהנאשמים 1,2,4 ו-5 -

- א. 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי תקופת המעצר.
- ב. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירה מסוג פשע לפי סימן ד' לפרק י' לחוק העונשין.
- ג. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של יעבור שוב עבירה לפי סימן ב' לפרק ח' לחוק העונשין.
- ד. קנס בסך 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורת הקנס.
- הקנס ישולם ב-2 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. תשלום ראשון תוך 30 יום מהיום.

נאשם 3 -

- א. 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.
- ב. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירה מסוג פשע לפי סימן ד' לפרק י' לחוק העונשין.
- ג. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של יעבור שוב עבירה לפי סימן ב' לפרק ח' לחוק העונשין.
- ד. קנס בסך 6,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורת הקנס.
- הקנס ישולם ב-2 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. תשלום ראשון תוך 30 יום מהיום.
- זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.
- ניתן היום, י"ח שבט תשפ"ג, 09 פברואר 2023, במעמד הצדדים.